

BENCZE ZOLTÁN

Altmann Júlia köszöntése

Altmann Júlia 1943. május 7-én Szolnokon született. Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán 1967-ben szerzett diplomát régészet-történelem szakon. Egyetemi oktatótól széles körű szakmai tudást kapott, közülük László Gyula és Székely György nevét később is sokszor emlegette. A Budapesti Történeti Múzeum Középkori Osztályára 1966-ban gyakor-nokként került, majd 1967-től – ma már szokatlannak tekinthető módon – nyugdíjba vonulásáig ezen az egy munkahelyen dolgozott évtizedekig mint régész, továbbá ő volt a Középkori Fotó-tár vezetője is.

Szinte egész munkásságát végigkísérte Óbuda kutatása. Első ásatása a Templom utcában volt 1969-ben, 1997-ben pedig a Bécsi út–Farkastorki utca sarkán végzett munkával fejezte be itteni

*Altmann Julianna (családi fotó)
Julianna Altmann (family photo)*

kutatásait. 1973–1981 között az óbudai lakótelep építése kapcsán létrehozott múzeumi munkaközösség középkori részének vezetője volt: Bertalan Vilmosné mellett előbb munkatársként dolgozott, később pedig ő vette át a középkori kutatások irányítását. Talán nincs is olyan pontja Óbudának, ahol ne ásott volna. Feltárásokat végzett a középkori Óbuda piacterén, tisztázta az egykori egyházi és királyi városrész főbb épületeit. Kutatásainak eredményeit 1995-ben Bertalan Vilmosnéval közösen az Óbuda évszázadai című kötetben foglalta össze. Talán a

legfontosabb itteni ásatása a királyi/királynéi vár területén volt, melynek egyes maradványai ma a Kálvin köz református parókia pincéjében láthatók. Végzett falukutatást is Nyéken, Hidegkúton és Óbudaörsön.

Két fontos budai munkája pályája elején kisebb feltárásokkal kezdődött, majd hosszabb szünet után pályája végén tudta azokat lezárni. A Várnegyed területén szerencsés esetben egy-egy középkori lakóház esetén a régészeti és műemléki kutatások összekapcsolódnak. A Fortuna utca 18. sz. alatt Altmann Júlia az 1960-as évek végén kezdte el a kutatásokat, majd 1990–1992 között folytathatta azokat. A Szent György tér keleti oldalán található ferences kolostornál hasonló volt a helyzet. A Várszínház helyreállítási munkái során 1971-ben az egykori kolostor templomát sikerült részben feltárnia, később, az 1990-es években pedig a Sándor-palota alatt a kolostor maradványait is. Sikerült elérnie, hogy a kolostor udvarának északi részében előkerült nagyméretű ciszternát helyreállítsák. Így, amikor évente egy-két alkalommal megnyitja kapuit az elnöki palota, akkor a nagyközönség is megsejlelheti azt.

Nyugdíjba vonulása után az ünnepeltnek elsősorban családi kötelezettségei teljesítésével teltek évei. Isten éltesse még sokáig Júliát erőben, egészségben!

In honour of Júlia Altmann

Júlia Altmann was born on 7 May 1943 in Szolnok. She graduated from the Faculty of Humanities of Eötvös Loránd University in 1967 with a degree in archaeology and history. She received a wide range of professional knowledge from her university lecturers, especially Gyula László and György Székely, whom she often fondly referred to in later years. She joined the Medieval Department of the Budapest History Museum as an intern in 1966, and from 1967 until her retirement – which is now considered unusual – she worked for decades as an archaeologist in the same position, and was also the head of the Medieval Photography Collection.

The research of Óbuda played a key part throughout her whole career. Her first excavation was in Templom Street in 1969, and in 1997 her final excavation in the area took place at the corner of Bécsi Road and Farkastorki Street. Between 1973 and 1981 she was the head of the medieval section of the museum workgroup established in connection with the construction of the housing estate in Óbuda: she worked alongside Mrs Vilmos Bertalan first as a staff member, and later took over the management of medieval research. There is probably no place in Óbuda where she has not conducted any archaeological work. She led the excavation of the medieval market square of Óbuda, identifying the main buildings of the former ecclesiastical and royal quarter. In 1995, together with Mrs Vilmos Bertalan, she summarised the results of their research in a volume entitled 'Centuries of Óbuda'. Perhaps her most important excavation here was in the area of the Royal/Queen's Castle, some remains of which can be seen today in the cellar of the Reformed parish church in Kálvin Alley. She also carried out village research studies in Nyék, Hidegkút and Óbudaörs.

Her two significant works in Buda began with small excavations at the beginning of her career, and after a long break she was able to complete them at the end of it. In the area of the Castle District, archaeological and heritage preservation research are fortunate to be combined in the case of medieval dwellings. At 18 Fortuna Street, Júlia Altmann started her research in the late 1960s and continued it between 1990 and 1992. The situation was similar at the Franciscan monastery on the eastern side of Szent György Square. During the restoration work on the Castle Theatre in 1971, she managed to partially excavate the former monastery church, and later, in the 1990s, the remains of the monastery under the Sándor Palace. She also succeeded in restoring a large cistern found in the northern part of the monastery courtyard. As a result, when the Presidential Palace opens its doors once or twice a year, it can be visited by the public.

After her retirement, she spent her years mainly fulfilling her family responsibilities. May God keep Júlia in good health and strength for many years to come.